

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(GÜMRÜK İŞLEMLERİ)
(SERİ NO: 77)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; menşe ispat belgelerinin basımı, dağıtımı, düzenlenmesi ve onaylanmasına ilişkin Gümrük Müsteşarlığınca yetki verilecek kişi, kurum, kuruluşların belirlenmesi ile bunlar tarafından yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların tespit edilmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (Değişik:RG-11/11/2015-29529)⁽¹⁾

(1) Bu Tebliğ, 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karar, 20/5/2015 tarihli ve 29361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmelik, 15/3/2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye-Şili Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 9/6/2013 tarihli ve 28672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Morityus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki Tarafli Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik **(Ek ibare:RG-2/7/2016-29760)⁽²⁾**, 24/5/2016 tarihli ve 29721 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik ve 10/7/2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ’de geçen;

a) **(Değişik:RG-20/12/2014-29211)** Birlikler: Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birlikleri ve ihracatçı birliklerini,

b) EUR.1 Dolaşım Sertifikası; Tercihli menşe kuralları çerçevesinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığımız ülkelere ihraç edilen eşya ile Avrupa Topluluğu’na ihraç edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan; muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren; ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Müsteşarlıkça yetki verilen kurum/kuruluş tarafından

gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan; gümrük müdürlüğünce vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan menşe ispat belgesini,

c) EUR.MED Dolaşım Sertifikası; EUR.1 Dolaşım Sertifikası ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan menşe ispat belgesini,

d) Form A Belgesi: Gelişme Yolunda Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkeler ile ticaretle tek taraflı olarak indirim tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) çerçevesinde ülkemize taviz tanıyan ülkelere yapılan ihracatta eşyaya tek taraflı olarak tanınan tavizlerden yararlanılabilmesi için düzenlenen menşe ispat belgelerini,

e) Genel Müdürlük: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

f) Konfederasyon: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,

g) **(Değişik:RG-2/7/2016-29760)⁽²⁾** Menşe İspat Belgeleri: Eşyanın tercihli menşeyini gösteren ve 2 nci maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenen EUR.1 ve EUR.MED Dolaşım Sertifikalarını, Form A Belgelerini, İran Menşe İspat Belgelerini, Menşe Belgelerini, D-8 Menşe İspat Belgelerini ve tercihli olmayan menşeyini gösteren Menşe Şahadetnamelerini,

h) Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,

i) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı ticaret odaları, sanayi odaları veya ticaret ve sanayi odalarını,

j) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

k) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri: 19/1/2008 tarihli ve 26761 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 60 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirini

l) **(Ek:RG-20/12/2014-29211)** TİM: Türkiye İhracatçılar Meclisi'ni,

m) **(Ek:RG-11/11/2015-29529)⁽¹⁾** Menşe Belgesi: Türkiye ile Malezya arasında mevcut bulunan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan menşe ispat belgesini,

n) **(Ek:RG-11/11/2015-29529)⁽¹⁾** İran Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile İran arasında mevcut bulunan Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan menşe ispat belgesini,

o) **(Ek:RG-2/7/2016-29760)⁽²⁾** D-8 Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile D-8 üye ülkeleri arasında mevcut bulunan D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan menşe ispat belgesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Menşe ispat belgelerinin basım ve dağıtım yetkisi

MADDE 4 – (1) Menşe ispat belgelerinin ilgili mevzuatla belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek basılması ve ihtiyaca göre dağıtılması hususlarında **(Değişik ibare:RG-20/12/2014-29211)** TOBB, Konfederasyon ve TİM ayrı ayrı yetkilendirilmiştir.

(2) Yetki verilen kurumlarca ilgili mevzuatla belirlenen form ve niteliklere uygun olarak bastırılan menşe ispat belgelerinin birbirinden ayırt edilebilmeleri, aynı seri numaralı birden fazla belge basılmasının önlenmesi amacıyla **(Değişik ibare:RG-20/12/2014-29211)** TOBB, Konfederasyon ve TİM tarafından belgelere farklı seri numaraları verilmesi de dahil olmak üzere gerekli tedbirler alınır ve Müsteşarlığa bilgi verilir.

(3) **(Ek:RG-20/12/2014-29211)** Menşe ispat belgelerinin birinci fıkra hükümleri uyarınca yetkilendirilen kurum veya kuruluşlarca ilk defa basılması veya söz konusu belgelerin yeniden basılmasını gerektirecek ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca bildirilecek şekilsel değişikliklerin olması halinde; menşe ispat belgelerinin deneme amaçlı basılmış örnekleri nihai basım aşamasından önce Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın incelemesine ve onayına sunulur. Ancak gerekli düzeltmeler yapıldıktan ve örnekler Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca onaylandıktan sonra basım işlemi gerçekleştirilebilir.

Menşe ispat belgelerinin satışı ve takibi

MADDE 5 – (1) (Değişik:RG-20/12/2014-29211) TOBB tarafından ilgili mevzuatta yer alan hükümlere uygun olarak bastırılan menşe ispat belgeleri odalara; Konfederasyon ve TİM tarafından bastırılan menşe ispat belgeleri ilgili birliklere gönderilir. TOBB ve TİM tarafından bastırılan menşe ispat belgeleri, takip edilebilir olması koşuluyla ilgili oda ve birliklerce talep eden firmalara ve temsil ettikleri firmalar için kullanılmak üzere gümrük müşavirlerine satılır. Belgelerin bir sonraki yılda uygulanacak satış fiyatı ve onay fiyatı, basım yetkisi verilmiş kurumların da görüşü alınarak her yıl Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenir. Belgelerin satış ve onay fiyatına ilişkin görüş ilgili kurumlarca en geç 1 Aralık tarihine kadar verilir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca yapılan değerlendirme neticesinde belirlenen fiyatlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca açıklanır.

(2) Odalar ve birliklerce satılan menşe ispat belgelerinin satış ücreti satış sırasında, onay ücreti ise onay sırasında tahsil edilir. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince onaylanan menşe ispat belgeleri için tahsil edilecek ücret bu maddenin birinci fıkrasına göre**(Mülga ibare:RG-20/12/2014-29211)** (...) belirlenip duyurulan onay ücretini aşamaz.

(3) Menşe ispat belgeleri, **(Değişik ibare:RG-20/12/2014-29211)** Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birlikleri tarafından sadece esnaf ve sanatkârlar odaları üyelerine satılır.

(4) Odalar ve birlikler tarafından menşe ispat belgelerinin satışında ve sonrasında aşağıda sayılan hususlar yerine getirilir.

a) Belge satışı sırasında oda veya birlik personeline belgeyi satın alan kişinin T.C. Kimlik Numarası, adına belge satın alınan firma veya gümrük müşavirinin ismi ve vergi numarası alınarak satılan menşe ispat belgeleri ile ilişkilendirilir.

b)**(Değişik:RG-20/12/2014-29211)** Odalar/Birlikler sadece sattıkları belgeleri onaylayabilirler. Odalar/birlikler sattıkları belgelerin onay için geri gelip gelmediğini takip eder. Geri gelmeyen belgelerin akıbeti araştırılarak düzenli aralıklarla söz konusu belgelerin seri numaraları ile ilgili firmanın ismi, vergi numarası ve geri gelmeme gerekçeleri odalar tarafından TOBB'a ve birlikler tarafından Konfederasyona veya TİM'e bildirilir. Kullanılmayan belgeler, TOBB, Konfederasyon ve TİM tarafından yıllık dönemler itibariyle elektronik veya yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

c) Odalar/birlikler tarafından satılıp yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından onaylanan belgelerin seri numaraları ile ilgili firma isim ve vergi numaraları, onayı izleyen ayın ilk üç iş günü içerisinde odalarca/birliklerce belirlenecek standartta belgenin satın alındığı odaya/birliğe elektronik ortamda bildirilir.

Menşe ispat belgelerinin düzenlenmesi

MADDE 6 – (1) Menşe ispat belgeleri, ihracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından ilgili mevzuat ile belirlenen hükümlere uygun olarak düzenlenerek onaylanmak üzere belgenin satın alındığı odaya/birliğe ya da yetkilendirilmiş gümrük müşavirine ibraz edilir.

(2) Menşe ispat belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi; gümrük idarelerinin, ilgili oda veya birliğin ya da yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin talep edebileceği söz konusu ürünün menşe statüsünü veya ilgili mevzuatın diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Başvurunun değerlendirilmesi ve belge onayı

MADDE 7 – (1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak doldurulan ve imzalanan başvuru formları ile belgeler Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi, kurum ve kuruluşlara ibraz edilir.

(2) Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi, kurum ve kuruluşlar, başvuru formları ile menşe ispat belgelerinin ilgili yönetmelikler çerçevesinde uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol eder. Oda veya birlik personeli veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirince menşe ispat belgesinde kayıtlı eşyanın;

- a) Tamamen Türkiye Gümrük Bölgesi'nde elde edildiği veya
- b) Eşya tamamen elde edilmiş değil ve kümülasyon hükümleri uygulanmış ise eşyanın Türkiye'de işlem görüp görmediği ve hangi ülke menşei kazandığı,
- c) Eşya tamamen elde edilmiş değil ise ve üretimde üçüncü ülkeler menşeli girdiler kullanılmış ise söz konusu eşya için ilgili yönetmelik ekinde yer alan menşe kuralının ne olduğu ve bu kuralın karşılanıp karşılanmadığı,
- d) Eşyanın menşeli olduğunu tevsik eden tüm bilgi ve belgelerin mevcut olduğu,
- e) EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının "sonradan verilmiştir" veya "ikinci nüsha" olması halinde ilgili yönetmeliklerin buna ilişkin hükümlerinin sağlandığı,

Hususlarında kesin bir kanıya varılmasını sağlayacak incelemeler yapıldıktan sonra belgenin uygun nüshalarına oda/birlik mührünün tatbiki ve imza yetkilisi memurun imzası veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin kaşesi ve imzası ile onay işlemi tamamlanır.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, menşe ispat belgelerinden sadece EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının onay işlemini yapabilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 8 – (1) Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğ'in uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğ'de yer almayan hususları diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca çıkarılan mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ'de belirtilen merciler kendilerine ibraz edilen ve menşe ispat belgesi düzenlenmesine esas teşkil eden belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak kontrolünden ve kendilerinin hazırladıkları belgelerin doğruluğundan sorumludurlar. **(Değişik ibare:RG-20/12/2014-29211)** Basım yetkisi verilmiş kurumlar menşe ispat belgelerinin elektronik ortamda takibi de dahil olmak üzere bu Tebliğin işleyişi ile ilgili olarak gerekli görülen tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

⁽¹⁾ 11/11/2015 tarihli ve 29529 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğ değişikliği ile 1/8/2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽²⁾ Bu değişiklik 1/7/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

	Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	4/9/2010	27692
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	20/12/2014	29211
2.	11/11/2015	29529
3.	2/7/2016	29760